

GAZİ ÜNİVERSİTESİ 5. ULUSLARARASI OKUL ÖNCESİ EĞİTİM KONGRESİ
TÜRKİYE OKUL ÖNCESİ EĞİTİMİNİ GELİŞTİRME DERNEĞİ-OMEP TÜRKİYE
MİLLİ KOMİTESİ

“İyi Bir Başlangıç İçin Öğretmen Niteliği”

18.10.2017, Çarşamba

1. Grup. Hizmet Öncesi Öğretmen Eğitimi Ve Niteliğini Artırma

Moderatör: Prof. Dr. Sibel Güneysu

Raportör: Araş. Gör. Nurbanu Parpucu

Öğretmen Adaylarının Gözü ile Öğretmen Nitelikleri

Çalıştayda öncelikle öğretmen adaylarının öğretmen yeterliliklerinin ne olabileceğine ilişkin beyin fırtınası yapması sağlanmıştır. Beyin fırtınası sonucunda ortaya çıkan yeterliliklerin kendi içerisinde nasıl gruplanabileceğine ilişkin görüşler alınmıştır. Ardından çalıştaya katılan öğretmen adayları tarafından bu görüşler üç farklı yeterlilik alt başlığı altında gruplanmıştır. Belirlenen alt başlıklar okul-aile- toplum ilişkileri ile ilgili yeterlilikler, kişisel yeterlilikler ve mesleki yeterliliklerdir. Böylelikle çalışmaya katılan 19 öğretmen adayı 3 gruba ayrılmıştır. Gruplar başlıkları; alan için önemi, mevcut durum, problemler ve öneriler açısından tartışmıştır. Her bir grup istasyon tekniği kullanılarak 25'er dakikalık tartışma süreçleri ile her bir başlığa ilişkin tartışma fırsatı elde etmiştir. Böylelikle her bir alt başlığın gruplar tarafından ele alınışı ve görüşlerin birbiri üzerinden hareketle yapılandırılması sağlanmıştır. Ardından gruplar, bir grup sözcüsü seçerek alt konu başlıkları olan alan için önemini, mevcut durumu, problemleri ve önerileri sunmuştur. Böylelikle tüm görüşler bir araya getirilerek öğretmen adaylarının gözü ile öğretmen yeterlilikleri raporu oluşturulmuştur.

1. Mesleki yeterlilikler

• **Alan için önemi:** Hizmet öncesi öğretmenlerin mesleki yeterliliğe sahip olması, gelişimin kritik bir sürecinde olan okul öncesi çocukların sağlıklı kişilik geliştirmesi ve tüm gelişim alanlarında desteklenmesi ve eğitimin niteliği açısından oldukça önemlidir.

• **Sorunlar**

- Hizmet öncesinde öğretmen adaylarının uygulama alanında yetersiz kalması,
- Öğretim elemanlarının alanında uzman olmaması ve saha deneyimi olmaması,
- Hem fakülteadaki uygulama koordinatörlerinin hem de uygulama okullarındaki öğretmenlerin rehberlik açısından yetersiz olması,

- Okul öncesi eğitimde öğretim elemanı olmayan üniversitelerde bölümlerin açılması

• Öneriler

- Lisans programında teorik olarak yer alan özel eğitim, fen eğitimi, matematik vb. derslerin okul öncesi dönem çocuklarıyla uygulamalı olarak yapılması
- Lisans programının son yılın tamamen öğretmenlik uygulamasına yönelik yönelik planlanması
- Eğitim fakültesi okul öncesi eğitim anabilim dalının bulunduğu üniversiteler bünyesinde uygulama anaokullarının açılarak, sınıf içi çalışmaların bu kurumlarda gerçekleştirilmesi
- Okul öncesi öğretmenliği lisans programı açma ölçütlerinin gözden geçirilerek öğretim elemanı sayısı ve niteliğinin belirlenmesi
- Ayrıca stajyer öğretmenlik sürecinde üniversitelerin okul öncesi öğretmenliği programları ile MEB bağımsız anaokulları ile işbirliği içerisinde bir yıllık bir stajyerlik sürecinin tamamlanması

2. Kişisel yeterlilikler

• **Alan için önemi:** Eğitimin daha nitelikli sürdürülebilmesi için kişisel yeterlilikler önemlidir. Çünkü çocuklar model alma ile öğrenirler. Öğretmen adayları tarafından belirlenen kişisel yeterlilikler şunlardır:

- Mesleğini sevmek
- Araştıran ve sorgulayan olma
- Yaratıcı olma
- Özgüven sahibi olma
- Çözüm odaklı olma
- Sorumluluk sahibi olma
- Saygılı olma
- Sabırlı olma

• Problemler:

- Hizmet öncesi öğretmenlerin kendi kişisel yeterliliklerini geliştirmekte istekli olmamaları
- Hizmet öncesi öğretmenlerin farklı sosyal ortam ve etkinlikler içerisinde olmamaları
- Meslek seçiminin il aşamasında ilgi ve yeteneklere göre yönlendirme yapılmaması
- Hizmet öncesi öğretmenlerin mesleğe atanma süreçlerinde çeşitli sınavlara odaklanmalarının meslek algılarını olumsuz etkilemesi

•**Öneriler:**

- Lisans programlarına kişisel yeterlilikleri desteklemeye yönelik derslerin eklenmesi,
- Sosyal sorumluluk projelerinde yer alan öğretmen adaylarını teşvik edici fırsatların sunulması
- Lisans programlarında yer alan derslerin sahada çalışan uzmanlar tarafından da verilmesinin sağlanması
- Üniversite giriş sınavında öğrencilerin mesleki yeterlilik ve ilgilerine göre yerleştirilebilecekleri bir modelin oluşturulması

3. Okul-aile- toplum ilişkileri ile ilgili yeterlilikler

•**Alan için önemi:** Okuldaki eğitim çocuğun içinde bulunduğu toplum ve ailenin özelliklerinden bağımsız değildir. Okuldaki eğitimin hedeflerine ulaşabilmesi için öğretmenin ve ailenin işbirliği içinde olması gerekmektedir.

•**Sorunlar:**

- Hizmet öncesi öğretmenlerin aileleri tanımalarına yönelik uygulamalarda yetersiz kalmaları
- Aile katılımı ve eğitimi dersinin kapsamının sınırlı olması

•**Öneriler**

- Aile katılımı ve eğitimi dersinin kapsamının genişletilmesi
- Aile katılımı ve eğitimi dersi ile ilgili uygulama yapılması için bu dersin öğretmenlik uygulaması dersi kapsamında ele alınması